

Βοήθεια για κοινωνικούς επιστήμονες: ένα νέο είδος πληροφοριακού εργαλείου

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

Το Διεθνές Συμβούλιο Κοινωνικών Επιστημών (International Social Science Council - ISSC), μέσω της Επιτροπής του για Ανάλυση Εννοιολογική και Ορολογίας (COCTA), ανακοινώνει την έκδοση ενός νέου είδους πληροφοριακού έργου που σχεδιάστηκε για να βοηθήσει τους κοινωνικούς επιστήμονες, να πουν πιο απλά και καθαρά, ό,τι έχουν στο νου τους.

Τα κανονικά γλωσσάρια περιέχουν ένα κατάλογο με λέξεις που ερμηνεύονται και επειδή περιορίζονται σ' ένα εξειδικευμένο θεματικό πεδίο, οι ερμηνευμένες λέξεις είναι αυτές που έχουν τεχνική σημασία σ' αυτό το πεδίο.

Ένα «εννοιολογικό γλωσσάριο» (conceptual glossary), αντίθετα, σχεδιάζεται για να βοηθήσει τους ειδικούς όταν γράφουν τις ερευνητικές τους εκθέσεις. Συχνά πρέπει να εκφράσουν μια ιδέα που δεν μπορεί να εκφραστεί πολύ απλά από κάποιους διαθέσιμους όρους. Ένα νέο εργαλείο έπρεπε να επινοηθεί για να βοηθήσει όσους γράφουν να βρουν κατάλληλους όρους. Η βασική δομή είναι αντίθετη απ' αυτήν που βρίσκεται σ' ένα κανονικό γλωσσάριο. Αναφέρεται σαν «εννοιολογικό γλωσσάριο» επειδή οι αναγραφές του πάντα ξεκινούν, όχι με τη λέξη που ερμηνεύεται, αλλά με μια ερμηνευμένη έννοια που κατονομάζεται. Κάθε ορισμός έννοιας πρέπει τότε να ακολουθείται από έναν ή περισσότερους από τους όρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν γι' αυτόν, μαζί με μερικές πληροφορίες, που θα βοηθήσουν τους χρήστες να αποφασίσουν ποιόν όρο να επιλέξουν. Προσφέρει σ' αυτούς που γράφουν μια ομάδα από επιλογές για να τους βοηθήσει να εκφράσουν τις ιδέες τους όσο το

δυνατόν σαφέστερα και απλούστερα.

Έχει δημοσιευτεί τώρα από το ISSC μια έκδοση-οδηγός ενός εννοιολογικού γλωσσαρίου γύρω απ' αυτές τις αρχές. Το θεματικό πεδίο που επιλέχτηκε γι' αυτό το πείραμα είναι η «έρευνα εθνικότητας», ένα θέμα σφαιρικό σε σημασία.

Η μεθοδολογία που αναπτύσσεται για τη χρήση των εννοιολογικών γλωσσαρίων είναι μέρος ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου για τη δημιουργία ενός νέου είδους διεθνούς εννοιολογικής εγκυκλοπαίδειας για τις κοινωνικές επιστήμες. Οι μεμονωμένοι τόμοι θα αφιερώνονται σε επιλεγμένα θεματικά πεδία, που θα περιέχουν βασικές πραγματείες και καταγραφές εννοιών, έτσι που να μπορούν να παράγονται, εκδίδονται και διανέμονται χωριστά από επιτροπές ερευνών, ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος και επαγγελματικά σωματεία, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις πρακτικές τους.

Αντίγραφα του οδηγού-εννοιολογικού γλωσσαρίου για ΕΡΕΥΝΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑΣ μπορούν να εξασφαλιστούν από τον πρόεδρο της επιτροπής: Professor Fred W. Riggs, Department of Political Science, University of Hawaii, 2424 Maile Way, Honolulu, HI 96822.

Σύντομα θα εκδοθεί από την UNESCO στα αγγλικά, γαλλικά και ισπανικά το HELP FOR SOCIAL SCIENTISTS: A NEW KIND OF REFERENCE PROCESS. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να γράψουν στην UNESCO, Division for Social and Economic Sciences, 7, place de Fontenoy, 75700 Paris. ■

(Participation, v. 10, no. 2, summer 1986, p. 23)

Η μετάφραση έγινε από τη συν. Έλλη Άνθη, επιμελήτρια ΤΕΙ-Α.

